

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ” _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»
(шифр та найменування спеціальності)
за темою:

Резерви зниження собівартості продукції
ТОВ «Торговий дім «Левада»

Виконавець:

студентка факультету ЦЗФН

Калашнікова Ольга Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

канд. екон. наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Малишко Валерій Семенович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
 РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧН ПРИРОДА СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТА ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЇЇ ДИНАМІКОЮ.....	 6
1.1. Поняття витрат і собівартості продукції.....	6
1.2. Система управління витратами підприємства.....	11
1.3. Резерви та шляхи зниження собівартості продукції.....	20
 РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ «ЛЕВАДА».....	 25
2.1. Загальна характеристика ТОВ «Торговий дім «Левада» і її результати його виробничо-господарської діяльності.....	25
2.2. Склад та структура поточних витрат ТОВ «Торговий дім «Левада».....	34
2.3. Аналіз динаміки собівартості продукції ТОВ «Торговий дім «Левада».....	45
 РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ В ТОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ «ЛЕВАДА»	 52
 ВИСНОВКИ.....	 62
 Список використаних джерел.....	 68

ВСТУП

Головними завданнями розвитку економіки на сучасному етапі є підвищення ефективності виробництва, а також заняття підприємствами стійких позицій на внутрішньому і міжнародному ринках. Щоб витримати гостру конкуренцію і завоювати довіру покупців підприємство повинне вигідно виділятися на тлі підприємств того ж типу.

Для забезпечення високої прибутковості продукції підприємства намагаються впливати на виручку від її реалізації, і на її собівартість. Але їх дія на виручку обмежена ринковими умовами господарювання, що припускають добре розвинене конкурентне середовище. Більше можливостей у підприємства впливати на собівартість продукції, величина якої залежить багато в чому від внутрішніх чинників, якими керівництво підприємства можуть управляти в певних межах.

Собівартість є основою визначення цін на продукцію. Систематичне зниження собівартості продукції - одна з умов збільшення ефективності виробництва. Вона безпосередньо впливає на величину прибутку, рівень рентабельності.

Детальні знання суті і структури собівартості дозволяє визначити шляхи зниження витрат, недоліки існуючої практики, труднощі і прорахунки персоналу.

Зниження собівартості продукції означає економію матеріалізованої і живої праці і є найважливішим чинником підвищення ефективності виробництва, росту накопичень.

Найбільша частка у витратах на виробництво продукції доводиться на сировину і основні матеріали, а потім на заробітну плату і амортизаційні відрахування. Тому формування витрат виробництва і звернення, їх облік мають важливе значення для виробничо-господарської діяльності організацій.

Виявлення резервів зниження собівартості повинне спиратися на комплексний техніко-економічний аналіз роботи підприємства: вивчення

технічного і організаційного рівня виробництва, використання виробничих потужностей і основних фондів, сировини і матеріалів, робочої сили, господарських зв'язків. Собівартість як об'єктивна економічна категорія характеризує виробничі стосунки в результаті використання у виробничому процесі ресурсів підприємства.

Усе вище сказане пояснює актуальність даної кваліфікаційної роботи, присвяченої пошуку резервів зниження собівартості продукції на підприємствах харчової промисловості України на прикладі ТОВ «Торговий дім «Левада» і обґрунтуванні рекомендацій щодо їх реалізації.

В роботі були використані наступні методи дослідження: логічні та емпіричні методи пізнання економічних механізмів, форм управління, методи порівняльного, проблемно-ситуаційного, статистичного, техніко-економічного аналізу, факторного аналізу. В якості інформаційної бази для дослідження були використані Закони України, Постанови Кабінету Міністрів України, літературні джерела, офіційні статистичні данні, а також Інтернет сайти.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є чинники та процеси формування поточних витрат на промислових підприємствах.

В якості предмета дослідження в кваліфікаційної роботі обрано теоретико-методичні аспекти аналізу резервів зниження собівартості продукції на підприємствах харчової промисловості.

Відповідно до поставленої мети в кваліфікаційної роботі вирішуються наступні завдання:

- визначення сутності понять «витрати» та «собівартість»;
- визначення чинників, резервів та шляхів зниження собівартості продукції;
- аналіз результатів господарської діяльності, складу та структури собівартості продукції в ТОВ «Торговий дім «Левада»;
- дослідження динаміки собівартості продукції в ТОВ «Торговий дім «Левада на основі методів математичного моделювання;
- виявлення резервів зниження собівартості ТОВ «Торговий дім «Левада» і обґрунтування заходів щодо їх мобілізації .

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

В першому розділі на основі вивчення наукових, методичних, навчальних праць вітчизняних і зарубіжних економістів-науковців досліджується сутність показника собівартості, загальні принципи його визначення на вітчизняних підприємствах відповідно до діючого законодавства України. Визначаються шляхи, резерви, та чинники зниження собівартості продукції харчових підприємств.

Другий розділ присвячений вивченню та аналізу господарської діяльності ТОВ «Торговий дім «Левада», проводиться аналіз результатів діяльності підприємства та безпосередньо проводиться аналіз показника собівартості продукції.

В третьому розділі надаються рекомендації щодо зниження собівартості продукції в ТОВ «Торговий дім «Левада» з метою підвищення загальної ефективності підприємства. Рекомендації представлені у вигляді заходів, обґрунтованих з економічної точки зору.

Робота містить 14 рисунків, 10 таблиць, та список літератури обсягом у 52 найменування. Загальний обсяг дипломної роботи складає 72 сторінки.

ВИСНОВКИ

На сьогодні ТОВ «ТД «Левада» є національним лідером в сфері виробництва продуктів легкого приготування. На динамічному і швидко зростаючому ринку компанія не має собі рівних за темпами розвитку, досвіду і рівню технологій, які застосовуються. Продукція підприємства реалізується під торговими марками «Левада», «Малюки», «Ням-Ням», «ЕкономКа», «Добродійка» та ін.

На протязі всього аналізованого періоду (з 2015 р. по 2018 рік) спостерігається стійке зростання обсягів виробництва товарної продукції у діючих оптових цінах. Зокрема, рівень даного показника збільшився на 22,1 млн. грн. (або на 14,08 %), склавши у звітному 2018 році 179 млн. 340,6 тис. грн. проти 157 млн. 207,0 тис. грн. у базовому 2015 році. Найбільш динамічно – на 12,11 % – обсяги виробництва товарної продукції збільшилися у 2017 році. Ще більш динамічно на протязі аналізованого періоду зростали обсяги реалізованої продукції. Так, з 2015 р. по 2018 рік рівень даного показника збільшився на 23,19 млн. грн. (або на 15,3 %).

Проте, незважаючи на позитивну динаміку обсягів виробництва і реалізації продукції, слід констатувати значне погіршення практично всіх якісних показників господарської діяльності ТОВ «Торговий дім «Левада» за період з 2015 р. по 2018 рік. Виняток становить продуктивність праці, рівень якої за показником середньорічного виробітку реалізованої продукції на 1 працівника ПВП збільшився на 70,2 тис. грн. (або на 10,9 %), склавши у звітному 2018 р. 714,5 тис. грн. проти 644,3 тис. грн. у 2015 р.

Протягом всього аналізованого періоду спостерігалось випередження темпів зростання собівартості реалізованої продукції над темпами зростання її обсягів, що негативно відбилося на динаміці витрат на 1 грн. реалізованої продукції. Рівень даного показника зріс на 3,43 коп. або на 3,70 %, склавши у звітному 2018 році 96,38 коп. проти 92,95 коп. в базовому 2015 році.

Наслідком відзначеної вище динаміки стало погіршення фінансового

результату від реалізації продукції на 2961,3 тис. грн. в 2018 р. і на 4366,70 тис. грн. в цілому на протязі аналізованого періоду. Це край негативно відбилося на динаміці рентабельності реалізованої продукції, рівень якої скоротився у 2 рази, склавши у звітному 2018 р. 3,76 % проти 7,59 % у базовому 2015 році.

Результати аналізу фінансового стану підприємства свідчать, що з 2015 р. по 2018 рік в ТОВ «Торговий дім «Левада» відбулися різноспрямовані зміни рівня двох ключових груп його показників. А саме – зниження фінансової стійкості, з одного боку, і підвищення ліквідності активів підприємства, з іншого.

Протягом аналізованого періоду на підприємстві спостерігається зростання операційних витрат в розрізі всіх економічних елементів. В цілому ж з 2015 р. по 2018 рік величина операційних витрат збільшилася на 47 млн. 817,8 тис. грн., склавши у звітному 2018 році 179 млн. 461,4 тис. грн. проти 131 млн. 643,6 тис. грн. у базовому 2015 році.

Найбільшою мірою в абсолютному виразі – на 36 млн. 510,9 тис. грн. – зросли матеріальні витрати: з 105 млн. 439,4 тис. грн. у базовому 2015 р. до 141 млн. 950,3 тис. грн. у звітному 2018 році. При цьому, як показав проведений аналіз, натуральні обсяги виробництва продукції з 2015 р. по 2018 рік зросли всього лише на 9,4 %. Звідси очевидний висновок, що таке значне збільшення величини матеріальних витрат, яке спостерігається в ТОВ «Торговий дім «Левада» на протязі всього аналізованого періоду, пов'язане не стільки зі збільшенням обсягів виробництва, скільки зі зростанням цін на сировину, і в першу чергу, цін на м'ясо – основну сировину виробництва продукції в тістовій оболонці.

У відносному виразі найбільшою мірою зросли витрати на оплату праці (на 49,59 %) і амортизаційні відрахування (на 49,31 %).

Результатом відзначеної вище динаміки операційних витрат в ТОВ «Торговий дім «Левада» за окремими економічними елементами з'явилися незначні зміни в їх структурі. В абсолютному виразі найбільшою мірою структурні зміни торкнулися матеріальних витрат. Питома вага витрат за даним

економічним елементом в загальній сумі операційних витрат підприємства скоротилася на 1,01 відсоткових пунктів, склавши у звітному році 79,10 % проти 80,09 % у базовому 2015 році.

Слідством відміченого зростання частки матеріальних витрат в загальній сумі операційних витрат з'явилося скорочення питомої ваги всієї решти економічних елементів операційних витрат ТОВ «Торговий дім «Левада» (за винятком інших операційних витрат).

У відносному виразі найбільшою мірою структурні зміни протягом аналізованого періоду торкнулися статті «Витрати на оплату праці». Питома вага витрат за даними економічними елементами в загальній сумі операційних витрат підприємства зросла на 9,73 %, склавши у звітному році 9,47 % проти 8,63 % у базовому 2015 році. Також спостерігається суттєве відносне зростання питомої ваги за елементом «Амортизація: з 1,40 % до 1,53 %, тобто на 9,53 %.

Таким чином, можна укласти, що, незважаючи на відмічені вище незначні структурні зміни у складі операційних витрат, продукція ТОВ «Торговий дім «Левада», зберегла матеріаломісткий характер, що і визначило основні напрямки дослідження резервів зниження собівартості продукції на аналізованому підприємстві.

Одним з ключових завдань в системі управління витратами на підприємстві є скорочення питомої ваги невиробничих накладних витрат в повної собівартості реалізованої продукції.

Проте, на жаль, слід констатувати більш динамічне зростання величини накладних невиробничих витрат підприємства порівняно з повної собівартістю реалізованої продукції протягом всього аналізованого періоду. Так, з 2015 р. по 2018 рік величина останніх зросла на 45,07 % при зростанні повної собівартості реалізованої продукції всього лише на 19,56 %. Наслідком розглянутої вище динаміки накладних невиробничих витрат є збільшення питомої ваги останніх у повної собівартості реалізованої продукції на 2,29 відсоткових пунктів – з 10,75 % до 13,04 %. Розглянуту вище динаміку накладних витрат слід однозначно оцінювати як негативне явище.

Стосовно динаміки окремих статей накладних невиробничих витрат. Результати проведеного аналізу свідчать про різноспрямовану динаміку питомої ваги адміністративних витрат протягом аналізованого періоду. Зростання на 0,67 відсоткових пунктів у 2016 році і стійке зниження в подальшому періоді: з 7,39 % у 2016 р. до 7,15 % у 2018 р. В цілому ж на протязі аналізованого періоду частка вказаних накладних витрат у повної собівартості реалізованої продукції ТОВ «Торговий дім «Левада» зросла на 0,43 відсоткових пунктів, склавши у звітному 2018 році 7,15 % проти 6,72 % у базовому 2015 році. Це є негативним фактом. Однак відмічену вище тенденцію зниження питомої ваги адміністративних витрат з 2016 р. по 2018 р. слід однозначно оцінювати як позитивне явище.

Також позитивно слід оцінювати наявність в ТОВ «Торговий дім «Левада» яскраво вираженої тенденції щорічного збільшення абсолютної величини витрат на збут, яка склалася на протязі аналізованого періоду. В результаті чого з 2015 р. по 2018 рік їх сума збільшилася на 4 млн. 253 тис. грн. (або на 74,9 %) і склала у звітному 2018 році 9 млн. 931 тис. грн. Наслідком настільки динамічного зростання витрат на збут стало суттєве збільшення їх частки у повної собівартості реалізованої продукції.

Основну частку постійних витрат на збут складають витрати на рекламні акції та інші заходи, пов'язані з просуванням продукції на внутрішніх і зовнішніх конкурентних ринках. Враховуючи низький рівень витрат на збут у базовому 2015 році і специфіку комерційної діяльності ТОВ «Торговий дім «Левада», зростання абсолютної і відносної величини витрат на збут слід вважати край позитивним явищем.

Найважливішою складовою частиною дослідження собівартості продукції промислового підприємства є аналіз динаміки показника витрат на 1 грн. товарної (або реалізованої) продукції. Даний показник дозволяє найбільш коректно і об'єктивно оцінити динаміку собівартості протягом тривалого періоду часу, оскільки віє є відносним і в ньому нівельовано вплив динаміки натуральних обсягів виробництва продукції.

Результати проведеного аналізу свідчать про наявність на підприємстві негативної тенденції в динаміці витрат на 1 грн. реалізованої продукції. Так, на протязі всього аналізованого періоду (за винятком 2015 р.) в ТОВ «Торговий дім «Левада» спостерігається стійке зростання даного показника, що є край негативним явищем. Так, протягом аналізованого періоду (з 2013 р. по 2018 р.) рівень даного показника збільшився на 4,74 коп., або на 5,17 % – з 91,64 коп. у базовому 2013 р. до 96,38 коп. у звітному 2018 р.

Одне з ключових завдань аналізу динаміки економічного показника полягає у виявленні й кількісному відображенні основної тенденції його розвитку. З даною метою нами були побудовані графіки і моделі тренда для чотирьох форм аналітичного виразу динаміки даного показника: лінійної, логарифмічної експоненціальної і поліноміальної. Порівняльний аналіз результатів моделювання (за рівнем коефіцієнту детермінації R^2) дозволив визначити аналітичну форму динаміки витрат на 1 грн. реалізованої продукції в ТОВ «Торговий дім «Левада» з 2013 р. по 2018 рік. А саме, поліном другого порядку.

Побудоване рівняння дозволяє зробити висновок про характер виявленої тенденції в динаміці витрат на 1 грн. реалізованої продукції ТОВ «Торговий дім «Левада» з 2013 р. по 2018 рік. В нашому випадку абсолютна швидкість зниження вирівняного рівня аналізованого показника зростає з часом. Таким чином, можна укласти, що на підприємстві склалася край негативна тенденція в динаміці показника витрат на 1 грн. реалізованої продукції, про що переконливо свідчать результати прогнозу рівня модельованого показника, складеного на 2019 рік.

Останні дозволяють зробити висновок, що при збереженні тенденції, що склалася, рівень витрат на 1 грн. реалізованої продукції в ТОВ «Торговий дім «Левада» в 2019 році збільшиться в порівнянні з 2018 р. на 1,15 коп. (або на 19,2 %) і складе 97,53 коп.

Для зміни даної край негативної тенденції в динаміці витрат на 1 грн. реалізованої продукції, що склалася в ТОВ «Торговий дім «Левада» з 2013 р. по

2018 рік, необхідна систематична робота всього колективу підприємства по рішенню цілої низки завдань, спрямованих на зниження постійних і змінних поточних витрат підприємства.

У напрямку практичної їх реалізації нами розроблені організаційно-технічні заходи з обґрунтуванням економічної ефективності їх практичного впровадження, а саме:

- заміна засобів дезінфекції устаткування;
- механізація транспортування і вдосконалення зберігання м'ясного фаршу.

Здійснені розрахунки дозволяють зробити висновок про високу ефективність даних заходів. Так, за рахунок їх практичної реалізації річна сума поточних витрат підприємства скоротиться на 473,14 тис. грн. Додаткові капітальні вкладення у розмірі 535,81 тис. грн., необхідні для реалізації заходів, окупляться за 1,9 року - термін, значно нижче за нормативний. Сума річного економічного ефекту складе 307,6 тис. грн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика: [Монографія] / за ред. д.е.н., проф. Кузнєцова Е. А., книга п'ята. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. – 364 с., С. 56-94.
2. Балабанов И.Г. Основы финансового менеджмента. – М. Финансы и статистика, 2000. – 528 с.
3. Бутшець Ф. Ф. та інш. Бухгалтерський управлінський облік. — Житомир: ЖІТІ, 2000. — 448 с.
4. Голов С. Ф. Управленческий учет: Учебник. — К.: Либра, 2004. — 576 с.
5. Грещак М. Г., Гребешкова О. М., Коцюба О. С. Внутрішній економічний механізм підприємства. — К.: КНЕУ, 2001. — 228 с.
6. Грінченко Р.В. Інвестування в інноваційну діяльність підприємствами АПК України/ Р.В. Грінченко // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. — Одеса: ОНЕУ. – 2014. - № 2(210). – С. 56–67.
7. Грінченко Р.В. Трансформація підприємств агропромислового комплексу України/ Р.В. Грінченко // Галицький економічний вісник. – Тернопіль: ТНТУ. – 2014. - № 3(46). – С. 28–34.
8. Егунов Ю. А. Планирование инноваций как инструмент маркетингового и ресурсного обоснования производственной программы предприятия // Ю. А. Егунов // Вісник Черкаського університету. Серія Економічні науки. Випуск 103. – Черкаси, 2007. – С. 110-118.
9. Егунов Ю. А., Литвинова В. А. Механизм обоснования эффективных путей и формирования оптимальной программы повышения конкурентоспособности продукции // Ю. А. Егунов, В. А. Литвинова // Економіст. – 2012. – №8. – С. 73-78.
10. Єгунов Ю. А. Деякі аспекти аналізу беззбитковості та окупності інвестиційних проектів // Ю. А. Єгунов // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць. Вип. 6 / Одес. держ. екон. ун-т.- Одеса:

АТЗТ ІРЕНТТ, 2000. – С. 75-79.

11. Єгупов Ю. А., Єгупова І. М. Об одном из подходов к решению «вечной» проблемы распределения косвенных затрат // Ю. А. Єгупов, І. М. Єгупова // Економіст. – 2012. - №1. - С. 28-33.
12. Єгупов Ю.А. Організація виробництва на промисловому підприємстві. Навчальний посібник // Ю.А. Єгупов // - К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 488 с.
13. Забродский В. А., Кизим Н. А. Оценка финансовой устойчивости производственно-экономических систем. - Харьков. Бизнес Информ, 2000.- 82 с.,
14. Ильин А.И. Планирование на предприятии: Учебник / А.И. Ильин. – Мн.: Новое знание, 2001. – 2-е изд., перераб. – 635 с. – (Экономическое образование).
15. Іващенко В.І., Болюх М.А. Економічний аналіз господарської діяльності. - К.ЗАТ «Нічлава», 2001 р. - 204 с.
16. Капталан С. М. Аналіз впливу зовнішньоекономічної діяльності на розвиток агропромислового виробництва в Україні / С. М. Капталан // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. – Серія : «Економіка і менеджмент». – 2017. – Вип. 25. – Ч. 1. – С. 116-120.
17. Ковалев В. В. Финансовый анализ: методы и процедуры. - М. Финансы и статистика, 2001 г. – 560 с.
18. Колас Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы. – М. Финансы, ЮНИТИ, 1997 г.- 576 с.
19. Конкурентоспроможність підприємства : оцінка рівня та напрями підвищення [Монографія] за заг. ред. О.Г. Янкового. – Одеса, Атлант, 2013. – 470 с.
20. Конкурентоспроможність підприємства : оцінка рівня та напрямки підвищення : моногр. / В. Г. Семенова, М. В. Обертайло [та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. Г. Янкового. – О. : Атлант, 2013. – 470 с.
21. Костырко Л. А. Стратегия финансово-экономической деятельности

- хозяйствующего субъекта: методология и организация. - Луганск: ВНУ им. В. Даля, 2002 - 560 с.,
22. Котляров С. А. Управление затратами. — СПб.: Питер, 2001. — 60 с.
 23. Кучеренко В.Р., Андрейченко А.В., Грінченко Р.В. Моніторинг світових ринків харчової сировини та продукції АПК. Навчальний посібник// В.Р. Кучеренко, А.В. Андрейченко, Р.В. Грінченко – Одеса: Прес-кур'єр, 2013. – 112 с.
 24. Малишко В.С., Обнявко В.О. Внутрішньо-господарські відносини на підприємстві: можливі підходи // В.С. Малишко, В.О. Обнявко // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наук. праць за ред. М.І. Зверькова, Вип.2, №57. - Одеса, ОНЕУ, 2015. – С- 156-159.
 25. Малишко В.С., Кошельок Г.В. Факторний аналіз рентабельності власного капіталу підприємства // В.С. Малишко, Г.В. Кошельок // [Електронний ресурс] Економіка та суспільство. – 2016. – № 7. – Режим доступу до журналу:<http://economyandsociety.in.ua>.
 26. Малишко В.С., Кошельок Г.В. Прибуток і дохід – індикатори фінансово-господарської діяльності підприємства // В.С. Малишко, Г.В. Кошельок // Проблеми та перспективи розвитку підприємництва: Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 25 листопада 2016 року). – Х.: ХНАДУ. – Т. 2. – С. 74-76.
 27. М. Шим Д. К, Сигел Д. Т. Методы управления стоимостью и анализа затрат: Пер. с англ. — М.: Филинь, 1996. — 344 с.
 28. Методические рекомендации по формированию себестоимости продукции (работ, услуг), утвержденные приказом Госкомитета промышленной политики Украины от 02.02.2001 г. № 47. – 164 с.
 29. Методические рекомендации по формированию себестоимости продукции (работ, услуг), утвержденные приказом Госкомитета промышленной политики Украины от 02.02.2001 г. № 47.
 30. Національні стандарти бухгалтерського обліку: нормативна база. – 6-те вид., доп. – Х.: Фактор, 2000. – 208 с

31. Невешкина Е.В. Управление затратами и ценообразование: применение в условиях кризиса. Практик. пособие. – М.: Издательство «Омега –л», 2010. – 134 с.
32. Орленко О. М. Забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств на основі підвищення продуктивності праці /І. М. Танасюк, О. М. Орленко // Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможності підприємств: Монографія// За заг. ред. д-ра екон. наук, проф.. О.Г. Янкового. – Одеса, Атлант, 2017. -514с., С.199-215.
33. Орленко О. М. Зростання продуктивності праці вітчизняних підприємств на засадах організаційно-управлінських інновацій [Електронний ресурс] / Орленко О. М. // Інфраструктура ринку. – 2017. – №9. – С. 66-70. – Режим доступу: <http://www.market-infr.od.ua/uk/9-2017>.
34. Орленко О. М. Найвпливовіші фактори зростання продуктивності праці вітчизняних підприємств / Орленко О. М. // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2011. – №4, Т.2. – С. 203-207.
35. Орлов О.О. Маржинальная прибыль в экономических расчетах на промышленных предприятиях: монография / О.А. Орлов, Е.Г. Рясных изд. 2-е, переработ. и дополн.-К.: Освіта України. 2011. – 192 с.
36. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства. Підручник. – К.: Скарби, 2002, 336 с.
37. Осипов В.И. Экономика предприятия: [Учебник]. – Одесса: Маяк, 2005. – 720 с.
38. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. - Тернопіль, Економічна думка, 2001р. - 454 с.
39. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. - Минск, Новое знание, 2001 г., - 688 с.
40. Свінцицька О.М. Планування діяльності підприємства. Навч. посіб. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – 232 с.

41. Семенова В. Г. Економіка та організація інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства: навчальний посібник / В. Г. Семенова // Навчальний посібник. - Обухів: Друкарня ФОП Гуляєва. – 2017. – 185 с.
42. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства. - К. Львів. - НБУ - 2000р. - 485 с.
43. Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможності підприємств: монографія / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О.Г. Янкового. – Одеса: Атлант, 2017. – 514 с.
44. Уайлман Э. Сокращение затрат / Эндрю Уайлман; Пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес-Букс, 2009. – 198 с.
45. Управление затратами на предприятии: Учеб. / Под ред. Г. А. Краюхина. — СПб.: Издат. дом «Бизнес-пресса», 2000. — 276 с.
46. Управління витратами. Навч. посіб. / М.Г. Грещак, В.М. Гордієнко, О.С. Коцюба та ін.; За заг. ред. М.Г. Грещака. – К.: КНЕУ, 2008. – 264 с.
47. Федоренко В.Г., Якушев Е.Р., Гаврилова Т.В. Оцінка та діагностика фінансового стану підприємства.// Економіка та держава №2, 2004 р. - стор. 26-29
48. Финансовый менеджмент: теория и практика. // Под ред. Е.С. Стояновой - 5-е изд., перераб. и доп. - М. : Издательство «Перспектива», 2003 – 656 стр.
49. Фінансова діяльність підприємства / Бандурка О.М., Коробов М.Я. - К.: Либідь, 2002г.- 384 с.
50. Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства: Навч. посібник. - Київ: ЦУП, 2002, - 656 с.
51. Янковий О.Г. Діагностика фінансово-економічної стійкості підприємства на основі грошових потоків // Вісник соціально-економічних досліджень. – ОНЕУ. – 2017. – № 2-3 (63-64). – С. 70-78.
52. Янковий О.Г. Оцінка інвестиційних проектів на підприємствах харчової промисловості України // Економіка харчової промисловості. – 2013. – № 2(18). – С. 49-53.